

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра общей экологии и методики преподавания биологии**

Бондар
Марина Станиславовна

**РАЗМЕРНО-ВОЗРАСТНОЙ СОСТАВ И ИНДЕКСЫ
УПИТАННОСТИ *DREISSENA POLYMORPHA* (PALLAS, 1771)
В ВОДОХРАНИЛИЩАХ ДРОЗДЫ И ЗАСЛАВСКОЕ**

Дипломная работа

Научный руководитель:
кандидат биологических наук,
доцент А. А. Жукова

Допущена к защите

«___»_____2015 г.

Зав. кафедрой общей экологии и
методики преподавания биологии
доктор биологических наук,
доцент В.В. Гричик

Минск, 2015

РЕФЕРАТ

Дипломная работа 51 с., 29 рис., 4 табл., 31 источник.

ВОДОХРАНИЛИЩА ДРОЗДЫ И ЗАСЛАВСКОЕ, *DREISSENA POLYMORPHA* (PALLAS), МОРФОЛОГИЧЕСКИЕ ПОКАЗАТЕЛИ, ИНДЕКС УПИТАННОСТИ, РАЗМЕРНО-ВОЗРАСТНАЯ СТРУКТУРА.

Объект исследования: *Dreissena polymorpha* (Pallas) в водохранилищах Дрозды и Заславское.

Цель работы: провести сравнительный анализ морфологических характеристик и размерно-возрастной структуры моллюска *Dreissena polymorpha* водохранилищ Дрозды и Заславское, рассчитать индексы упитанности.

Методы исследования: стандартные полевые и лабораторные гидробиологические методы.

Исследования проводили летом 2013-2014 гг. на трех станциях в водохранилищах Дрозды и Заславское. За период исследований было детально проанализировано 720 моллюсков *Dreissena polymorpha*. Так же для сравнения были использованы данные за 2009 и 2011 гг. из других работ студентов БГУ.

В ходе исследования были получены данные о современном состоянии популяции *Dreissena polymorpha* в водохранилище Дрозды и Заславское. Были определены морфологические показатели (длина, ширина, высота) раковин *Dreissena polymorpha* в 2013 и 2014 гг. Был рассчитан индекс упитанности моллюсков водохранилищ Дрозды и Заславское. Также был проведён сравнительный анализ данных, полученных за 2009, 2011, 2013 и 2014 гг.

Были сделаны следующие выводы, на основании полученных данных: линейные размеры моллюсков практически не различаются между точками отбора проб в пределах станции водохранилища; линейные показатели *Dreissena polymorpha* водохранилищ Дрозды и Заславского практически не отличаются друг от друга; в водохранилищах Дрозды и Заславском популяции моллюсков состоят из разных возрастных групп; среднее значение индекса упитанности в выборках моллюсков из водохранилища Заславское значительно больше, чем среднее значение индекса упитанности моллюсков из водохранилища Дрозды.

РЭФЕРАТ

Дыпломная работа 51 с., 29 мал., 4 табл., 31 крыніца.

ВАДАСХОВІШЧА ДРАЗДЫ І ЗАСЛАЎСКАЕ, *DREISSENA POLYMORPHA* (PALLAS), МАРФАЛАГІЧНЫЯ ПАКАЗЧЫКІ, ІНДЭКС УКОРМЛЕНАСЦІ, ПАМЕРНА-УЗРОСТАВАЯ СТРУКТУРА.

Аб'ект даследавання: *Dreissena polymorpha* (Pallas) у вадасховішчах Дразды і Заслаўскае.

Мэта працы: правесці параўнальны аналіз марфалагічных характарыстык і размерна-узроставай структуры малюска *Dreissena polymorpha* вадасховішчаў Дразды і Заслаўскае, разлічыць індэкс укормленасці.

Метады даследавання: стандартныя палявыя і лабараторныя гідрабіялагічныя метады.

Даследаванні праводзілі летам 2013-2014гг. на трох станцыях у вадасховішчы Дразды і Заслаўскае. За перыяд даследаванняў было дэталёва прааналізавана 720 малюскаў *Dreissena polymorpha*. Гэтак жа былі выкарыстаны звесткі за 2009 і 2011гг. з іншых работ студэнтаў БДУ.

У ходзе працы былі атрыманы звесткі аб сучасным стане папуляцыі *Dreissena polymorpha* ў вадасховішчы Дразды і Заслаўскае. Былі вызначаны марфалагічныя паказчыкі (даўжыня, шырыня, вышыня) ракавін *Dreissena polymorpha* ў 2013 і 2014гг. Быў разлічаны індэкс укормленасці малюскаў вадасховішчаў Дразды і Заслаўскае. Таксама быў праведзены параўнальны аналіз звестак, атрыманых за 2009, 2011, 2013 і 2014 гг.

Былі зроблены наступныя высновы, на падставе атрыманых звестак: лінейныя памеры малюскаў практычна не адрозніваюцца паміж станцыямі адбору пробаў вадасховішча; лінейныя паказчыкі *Dreissena polymorpha* вадасховішчаў Дразды і Заслаўскага практычна не адрозніваюцца адзін ад аднаго; у вадасховішчах Дразды і Заслаўскім папуляцыі малюскаў складаюцца з розных узроставых груп; сярэдняе значэнне індэкса укормленасці ў выбарках малюскаў з вадасховішча Заслаўскае значна больш, чым сярэдняе значэнне індэкса укормленасці малюскаў з вадасховішча Дразды.

ABSTRACT

Diploma work 51 p., 29 fig., 4 tables, 31 sources.

RESERVOIR DROZDOV ZASLAVSKY, *DREISSENA POLYMORPHA* (PALLAS), MORPHOLOGICAL PARAMETERS, INDEX FATNESS, AGE-STRUCTURE

Object of research: *Dreissena polymorpha* (Pallas) in the reservoirs Drozdy and Zaslavskoye.

Objective: a comparative analysis of morphological characteristics and the size and age structure of the mollusk *Dreissena polymorpha* reservoirs Drozdy and Zaslavsky, to calculate the index of fatness.

Methods: standard field and laboratory hydrobiological methods.

Studies conducted in the summer of 2013-2014 at three stations in the reservoir Drozdy and Zaslavsky. During the study period was analyzed in detail 720 molluscs *Dreissena polymorpha*. Students of the Belarusian State University used the same data for 2009 and 2011 other works.

In operation, data were obtained on the status of the population *Dreissena polymorpha* in the reservoir Drozdy and Zaslavsky. It identified by morphological parameters (length, width, height) shells *Dreissena polymorpha* in 2013 and 2014. Fatness index was calculated mollusks reservoirs Drozdy and Zaslavsky. There was also a comparative analysis of data obtained for 2009, 2011, 2013 and 2014. The following conclusions on the basis of the data: the linear dimensions of shellfish do not differ between sampling points within the station reservoir; linear performance *Dreissena polymorpha* reservoirs Drozdy and Zaslavsky do not differ from each other; Thrushes in reservoirs and Zaslavsky shellfish populations are made up of different age groups; the average value of the index of fatness in shellfish samples from the reservoir Zaslavskoye significantly greater than the average value of the index of fatness shellfish from the reservoir Droozdy.